

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
недільях і святах.

БУЖОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.

Передплата
10 зр.

Справозданє з діяльності виділу „Наукового Товариства ім. Шевченка“ за час від 1-го січня до 31-го грудня 1896 р.

Членам Товариства добре відомо, що від кількох літ виділ подає справозданя зі своєї діяльності за кожний рік сонішний, а не адміністраційний. Робить се виділ тому, щоби члени мали можливість зобразити собі як слід і стан маєтковий і поступ в розвою науковим Товариства від початку одного року до его кінця.

Подаване таких справоздань оказалось великим пожаданим іменно від часу, як оборот фінансовий в товаристві став значно більший від обороту в літах попередних. Тай справоздавцєви наукового руху в товаристві о много вигідніше подати образ сего руху від початку до кінця року, ніж за роки адміністраційні, які часто числом місяців між собою різнять ся.

Міг-би однак хто звернути увагу на єю недогоду, що виділ, переймаючи нераз в середині сонішного року управу товариства від уступаючого виділу, мусить таким чином відповідати перед слідуєчими загальними зборами не лише за свою діяльність від часу вибору аж до кінця сонішного року, але й за діяльність попереднього виділу від початку сонішного року до загальних зборів. Загальні-ж збори мають судити про діяльність не лишень уступаючого виділу, але і попереднього, що вже дістав був абсолюторію тому рік на загальних зборах. Ся замітка була-б як на тепер вповні оправдана, однак коли для відбування загальних зборів установило-б ся раз на все початок лютого, тоді й згадана недогода усунула би ся.

Від початку січня 1896 р. до загальних зборів, що відбулись 4-го червня 1896 р. управляв справами товариства виділ попередній, до якого належали впрочім ті самі люди, що й до теперішнього, тільки що на місце п. А. Дольницького увійшов до виділу п. Олександр Борковський.

Виділ, вибраний загальними зборами дня 4-го червня 1896 р., управляв отже ділами товариства не цілих 8 місяців, іменно від 4-го червня 1896 до лютого 1897 р. Склад виділу був такий: Головою товариства, вибраним загальними зборами був п. Олександр Барвінський, посол до Союму краювого і Ради державної та совітник Ради шкільної краювої, заступником голови п. Ізидор Громницький, п. к. професор рускої гімназії у Львові, касиром, адміністратором та бібліотекарем п. Кость Паньківський, директор Інституту Руского товариства педагогічного, секретарем п. Остап Макарушка, заступник учителя в рускій гімназії у Львові, членами виділу пп. Олександр Борковський, ем. директор гімназійний, та Петро Огоновський, п. к. професор рускої гімназії у Львові. Заступниками виділових були пп. др. Володимир Коцовський, професор семінарії у Львові та Іван Копач, заступник учителя в рускій гімназії у Львові. Крім того входили по вимогам статутів до виділу директори наукових секцій, зглядно їх заступники: проф. Михайло Грушевський, директор секції історично-філософської, проф. Іван Верратський заступник директора секції математично-природописної та др. Іван Франко, заступник директора секції язикословної.

Полишивши діяльність наукову секціям, займав ся виділ, як і минушого року, переважно стороною адміністраційною Товариства, однак все з оглядом на єго науковий розвій. Тяжачи добре про се, що успіхи наукові зависять головню від матеріальних засобів Товариства, старав ся виділ забезпечити єму доходи в двоякий спосіб: 1) приєднанем постійних, певних та користних робіт для друкарні, 2) узисканем субвенцій на цілі наукові від центрального правительства та Союму краювого. В цілім минушій році печатало п. к. видавництво шкільних книжок всі рускі шкільні книжки в нашій друкарні тай само товариство друкувало в ній свої видавництва, оплачуючи кошти головню субвенціями одержаними на цілі наукові. То були два найневітніші жерела доходів друкарні, а позаяк розвій науковий товариства залежить в великій степені від зарібків друкарняних, тож виділ стояв лише на сторожі науки, коли старав ся ті зарібки для друкарні забезпечити. Пильне бережене виділом інтересів друкарні довело до сего, що она в ніякім зі своїх підприємств страти минушого року потерпіти не могла, дарма, що виділ стягнув на себе з тої причини вогоровався завдяки особам, що, не освідомлені цілком з внутрішніми справами товариства, обговорювали їх прилюдно по руских і польських дневниках, підкопуючи тим чином довіре до виділу, ба й вносячи розстрій в саме-ж Товариство.

З причини побільшення доходів Товариства піднесено єму податок до висоти тої, яка вимагає від всіх підприємств, що мусять бути зареєстровані. То й сталося з нашим Товариством. Оно узискало також й голос при виборах в Палаті торговельній, а повномочником товариства для виборів був член виділу п. Кость Паньківський.

Сказано було, що другим жерелом доходів Товариства були субвенції на цілі наукові від правительства центрального та союму краювого. І так одержало Товариство в році 1896 від В. Міністерства просвіти 2.000 зр., (така сама сума признана вже й на рік 1897), а від Виділу краювого разом 2.500 зр. Голова товариства не лише в міністерство просвіти вніс письменне прошене о підвишене субвенції до 5.000 зр. і вставлене єї в бюджет, але підніс єю многоважну для Товариства справу в Палаті послів.

Горячим бажанем теперішнього виділу було перевести закупно або вибудоване дому не чиншового, тільки для потреб Товариства. В тій цілі зложив вже був попередній виділ комісію з 3 мужів, та доси Товариство ще не має на стілько фондів, щоби відповідний дім купити. Доки-ж Товариство не буде мати свого власного

Новела виперла з місяця повість, драму і трагедію — оперетка або комедія з напрямом чисто реальним, на місце великих романтичних поем прийшла дрібна єї форма, бож она сирітва, студила криля своєї, знаючи, що дочці високих регіонів не личить широкими сказами реального життя чорнити свої яснєсвітлічі взори. Такою являє ся она нині не лиш у Руснів. Слушного свого часу жде она по всіх закутках, де лиш розвіли великі літератури народів. Такою она тепер є у Англичан, Французів і Німців, такою у Італійців, Мадарів і Польків, такою у Москалів. В єї співчутю для людської недолі не чути стону повної свободної груди; се лиш коротенькі, уривані зітхання, дрібні слези; все-ж однак не менше щирі. Достроїла ся і теперішня поезія до великанського світового хору. Правда, тим самим вдача єї може не так клясично пишна, горда і геніяльна, але завітчана усїми принадами дрібних роскішних цвіток, мов дрібним самоцвітом. Етерна, летюча, непостійна, лишень тим манить за собою погаслі взори, інакшою бути не може.

Царює в дрібній формі і тим она велична, а коли вже про се річ в нашій розвіді то у галицьких поетів она хиба не гіршою являє ся, чим у наших братів Українців. Ім відвдячуючись хлібом за сіль, сказав вправді два роки тому др. Франко комплімент словами: „у поетів українських видко бодай широкий розмах“ — але се була хиба лишень ввічливість. Читаючи нильно „Зорю“ шукали ми того поетичного розмаху, прочитуючи пильно всі вірші закордонових бра-

Галицько-руський ділетантизм а українсько-руська агресивність.

Написав
Володимир Масляк.

II.

(Далше).

Признаючи авторови огляду „Зорі“ за р. 1896 рачию, що в тій часописі друкували ся переважно матеріали, надіслані братами Українцями, мусимо однак пояснити де що, з чим нам погодити ся годі. Поважаний критик поставив собі метою розслідити, чим „Зорі“ визначила ся в р. 1896. Вийшло з того, що мусів пригланути ся ближше передовсім беллетристичній часті, бо-ж се і головна пайка в матеріалах, друкованих „Зорею“.

Осуд автора про поезію вийшов дуже лихим і може надто строгим. Єму забажало ся конче видіти в „Зорі“ поеми великого стилю. Дрібні форми, надрукованих в „Зорі“ віршів, єму не по серцю і не до вподоби, дарма що время теперішнє може як раз найменше приїдне до твореня таких форм. Були правда в сучаснім віці літа великої, широкої поезії. Були літа Гетих, Міцкевичів, Пушкінів, Прерадовичів і других, але треба заєдно не спускати з пам'яті і того, що в літах отих були і причини до такого кріпкого ворухеня поетичних сердець, до зворухування їх генів. Прямованя тодішнього загалу, тодішніх народів за ідеалами і ідеями епохального

змісту і значія були гігантичними живчиками для поетових муз. Сегоднішній час далеко ріжний від часу того. Нинішнє покоління се Пігмеї, що крутять ся в тінім крузі борби о щоденне матеріальне жите. Тяжка змора мілітаризму присіла важким тягаром кожду грудь і може ніколи так не дали би ся приноровити до всеї людєкости слова нашого Кобзаря: „Од Молдаванина до Фіна на всіх язиках все мовчить,“ як власне тепер.

З-за тяжких хмар, покривших небосклін єї світогляду, не сяють промінї райского сонця; — в тій умові своїй, в тім тяжкім розважаню своєї долі покоління теперішнє не живе бистрим духом, не стоїть на верхівях своїх загальних, широких, бистрих полетів — оно з похиленим в землю взором не рве ся до сонця, котрого не бачить. Щасливе, коли для утомлених, прибитих суматохою тяжкого життя нервів, найде хвиливу розраду — тож дає апробату лишє сим проявам людєкого духа, що як раз уміють зворухити єго нерви. Такий течіє вторують видатніші таланти сучасні, а чи оно так є, нехай відповідати своїм змістом хоч би повісті Толстого або Снєкєвича. Все-ж однак такі, в своїм роді геніяльні таланти, як раз нинішня рідкість. Загал, хоч як любує ся творами тих писателів, найраднійше однак бере за новелю і за дрібну форму поезії. Незвичайний до дорогішних диядемів, рад забавити ся і потішити одною дрібною перлою; в утомі свого ума, роздумуючи над питаннями життя буденного, не радо ведухує ся і вчитує в річі поважного і глубокого настрою.

дому, доти о догіднім поміщенню друкарні, канцелярії, бібліотеки, читальні, музею, магазину тай книгарні ані мови бути не може. На загальних зборах 4-го червня 1896 р. говорилось дуже довго про конечну потребу осібногo просторогo локалу для книгарні Товариства. Тоді прийнято також внесенне, поставлене проф. В. Шухевичем: „поручає ся виділові в справі книгарні поробити кроки такі, щоби на найблизших загальних зборах був предложений нарис видатків на окреме поміщенне книгарні“. Каснер Товариства й вчинить се на найблизших загальних зборах, але книгарня окремого поміщення мати не буде, хіба аж у власнім домі Товариства.

Виділ мусить отверто сказати, що в послідних місяцях своєї так короткої діяльності занятій був з конечности двома справами: справою протесту 15 Членів Товариства проти ухвали виділу з дня 9/IX 1896 р., якою вимовилось всім політичним часописам печатане в нашій друкарні від 1-го ст. січня 1897 р. і справою зміни статутів, яка була вже предложена загальним збором дня 4. червня. Виділ відбув за рік 19 засідань.

Товариство має під управою своєю два фонди: фонд науковий і фонд на пам'ятник Тараса Шевченка.

НОВИНИ.

Чернівці, дня 3-го лютого 1897.

Про загальні збори Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові одержуємо нині зі Львова такі вісті: Збори ті відбули ся дня 4-го с. м.; їх отворив голова товариства п. Олександр Барвінський. Членів збрало ся близько 90. Повитавши членів, подав голова коротку історію товариства від часу его перетворення на наукове. Розвій его під взглядом науковим і зріст під взглядом фінансовим за послідних 5 літ ілюструє найліпше справоздане з діяльності виділу і справоздане касове та правозданя з секцій наукових поміщуваних періодично в Записках, де вчислені суть помножені і побільшені наукові видання товариства і подані згадки про наукову роботу по секціях. По многолітню, піднесенім в честь цесаря, що під его покровом має нарид руский можливість двигати свою науку, подякував голова дотеперішнім членам виділу, котрі від 5 літ з малими виїздами були одні і ті самі, за поміч дізнавану від них, а спеціально подякував професору д-ру М. Грушевському за провід в науковій роботі і заявив, що він, перетяжений працею, дальше служити товариству яко член виділу не може та просив, щоби при виборі на него зовсім не зважали. — Головою зборів ad hoc вибрано проф. Грушевського. Справоздане виділу і контрольної комісії прийнято по короткій дискусії і уділено уступуючому виділові абсолютну рішучість. Вибір виділу переведено аж по три рази голосовано. Головою товариства вибрано проф. Мих. Грушевського 52 голосами против 34,

а виступивши на чолі, не знайшли його! Найшли лише „малі олівці і вожделіня ридючіє“, а не знайшли навіть того, чого в першій ряді жадаємо від поезії дрібною формою: ефонії, звучности, найшли дивовижні склади ритмічні а в них ковани або і просто московські слова і звороти, найшли хмару провінціалізмів, найшли заедно таке, до чого ми Галичани навикші до форм більше європейських прихилитись не могли. Поезії Кониського, Глібова, Щоголева і віршовані анекдоти Руданського — от і все чим могла вдоводити ся у виборі з тих поезій галицька читаюча публіка, коли противно поезії і Франка і Маковея і Уляни Кравченко і Щурата, Устияновича і Богдана Лепкого і змістом своїм і формою приєднували собі всіх читателів. Галицько-руська поезія виявила ся за останні роки творами політичного, сатиричного і патріотичного змісту. Деякі вірші висше наведених поетів як пр. „Дидля“ Фрака або поезія Богдана Лепкого: „В світ за очі“ вийшли в своїм викінченню такими класичними, що таких зразків поетичної вдачі і сили дарма шукати у всіх те-

котрі упали на п. Ол. Барвінського. Дальше до нового виділу вибрано: д-ра Д. Савчака, проф. Ів. Громницького, проф. Петра Огоновського, Костя Паньковського і проф. Ілю Кокорудза, а на заступників Юл. Левицького і Ів. Раковського.

На медичнім виділі львівського університету почали ся вже строгі іспити (ригороза). До практичного ригорозум приступило оногди двоє медиків Яр. Грушкевич і Марковський. Іспит випав добре. П. Ярослав Грушкевич зложив его з відзначенем.

Кривавий спір вибухнув між робітниками а жандармерією в Угорщині. В гірничій кольонії Анїні, власности австрійсько-угорського залізничного товариства, заходили між робітниками а управою різницї поглядів в справі гірничої каси, до котрої належить 10.000 членів робітників. Против волі робітників внесено до властей нові статуту, котрі роздано також поміж робітників. З того пішов між ними розрив. Робітники вислали до Пешту депутацію, котра мала постарати ся, щоби нових статутів не затверджено. Сталось однак инакше: міністерство статуту таки затвердило. Сими днями приїхав до Анїни з Пешту директор залізничного товариства, а до него зголосили ся робітники з заявою, що они хотять таку гірничу касу, котра би оставала під управою самих робітників, та просили его, щоби поперед їх домаганя. Директор обіцяв їм заступитись за них в тій справі; але коли робітники домагали ся, щоби дав тоту обітницю на письмі, то він відказав тому жаданю. То дало причину, що робітники опісля прийшли в друге і збитою товпою облягли помешкане директора. Прибула зараз жандармерія і станула в так грізній поставі, що розярені робітники почали на ню кидати камінем. Інші дневники пишуть, що особливо жінки явили ся в великім числі з дітьми на руках і так самі виступали різко, як і чоловіків підбурювали та найбільше причинили ся до розриву. Начальник жандармерії велів стріляти, і на місці пало 8 робітників, а 20 ранено; з ранених 9 вже померло. До Анїни відкомендировано батальон гонведів. Робітники залишили роботу і прийняли грізну поставу. Змова готова розширити ся також на робітників в Решиці і Оравиці.

Доси увязнено 30 робітників і 3 жінки. В соїмі угорськїм внесено в справі тих подій інтерпеляцію. Справа прийде також і перед суд, бо робітники вже 6. грудня мин. року внесли жалобу против австрійсько-угорського товариства державних залізниць, зазначуючи в жалобі, що товариство не мало права змінити против волі робітників статуту каси.

В копальні підкарпатської спілки в Бориславі повстав огонь дня 29. січня рано і знищив всеї урядженя до верчення закону. Шафтем заткали ще в час отвір закону і через те не заняла ся ропа нафтяна, і занобігло ся великому нещастю.

Столітній ювілей — циліндра минув 15-го січня 1897 р. Перший оказ тої рури, що єї запихає ся на голову, заявив ся того дня 1797

перішних поетів на Україні. І поезіям, сего року друкованим в „Зорі“, чи они були оригінальні чи переклади, треба було на наш погляд придивити ся ближше. Они може не так поганенькі, щоби на них кидати слово зневаги хочби тому, що они дрібні і не довгі. Літературне письмо для родин числить ся впрочім — і з пляном своїм, а в пляні „Зорі“ головне місце займає „повість“, отож годі було друкувати більше як треба. Не було довгих, аршинових, друкувала „Зоря“ дрібні а друкували їх більше, чим приміром польське письмо Biblioteka warszawska, Ateneum, Przegląd polski і т. д. Наколи автор розвідки закид „ділетантизм“ звертає не лиш до повістей в „Зорі“ з р. 1896 але і до поезій, тим чином звертає его і против поетів українських. Одним і другим була би що найменше честь рівна, коли не більша по стороні братів закордонових, бо они як раз не мають навіть таких репрезентантів на поли поезії в „Зорі“, як Галичина.

(Дальше буде.)

року на голові льондонського купця Джона Хетерінгтона і дав повід до процесу. Джон Хетерінгтон убрав ся в неділю в свій новомодний капелюх і станув в дверях свого склепу. Сейчас збрала ся коло него товпа цікавого народу; всі приглядали ся і розпиряляли над тою рурою, що сторчала на голові Джона Хетерінгтона. Але людий прибувало стілько, що займили цілу улицю і здержували загальний рух. Вмішала ся в ту справу поліція, але доки Джон Хетерінгтон стояв на порозі свого склепу, доти і она не помагала нічо — чим раз нові люди товпили ся довкола склепу хитрого купця, що тим способом робив собі рекламу і своему склепови. Нарешті арештували сторожи безпеченства циліндрового пана, що так уперто викликував неспокій і заколот на улиці та повели его перед суд. Але суд увільнив Джона Хетерінгтона, бо мусів признати слушність его твердженю, що англійському горожанини вільно убирати ся, як захоче. І так виграв справу перший циліндер і вже сто літ удержав ся найпараднішим капелюхом між усіма капелюхами.

Убийник Марії Слявікової скриває ся ще до тепер перед оком справедливости. А свое намірене убійство і рабунок виконав ось як: В найбільшій часті Відня Фаворітен явив ся в мешканю одної родини незнакомий мужчина з просьбою, щоби его переночувати. Господиня згодила ся на те. Єї чоловік працює в газовой фабриці від год. 6. вечером до 6. рано — отже не було нікого дома, крім слабої жінчини. Коли покляли ся спати, розбийник напав на Слявікову і ударив єї кілька разів желізною шиною по голові. Думаючи, що жінка умерла, зрабував з мешканя все, що дало ся взяти і утік. Слявікову перевезли до шпиталю але нема надії, щоби жила.

В справі еміграції до Бразилії подадо австрійське правительство до відомости властей політичних таке: Бразилійське правительство (союзне) повідомило, що оно зірвало заключену 1892 р. умову з Compagnie-єю Metropolitana, після котрої то умови тая компанія мала спровадити до бразилійських держав мільон поселенців, і вже компанія та й федерацийні комісарі для справ переселеня занехали свою діяльність. Сей свій поступок поясняє бразилійське правительство союзне тим, що емігранти прибувати-муть до Бразилії і без офіціальной агітації; а бразилійська каса звязкова не хоче дальше поносити жертв матеріальних на імміграцію, з котрої хіснують поодинокі держави більше, ніж союз.

Звідки взяла ся в Індії чума? Індійці думали над сим питанням і прийшли до пересвідчення, що се кара Божя за се, що аскетичні Індійці, вороги всякого збитку, почали уживати прикрас скляних, нашійників і других оздіб, привожених з Австрії. Цілий австрійський привіз тих окрас устав нагло. Власти англійські виступили вправді против сего забобону, однак се не помогло, бо купці індійські жертвують продуцентам австрійським за скляні прикраси дуже низькі ціни, так, що вивіз не оплатив би ся.

Страх перед чумою в Бомбаю обгорнув усіх жителів так дуже, що більша половина населеня утікла, а ті, що лишили ся, то або не мають жадного заробку, або не можуть дати собі ради з працею над удержанем порядку в місті. Всеї готелі опустошили, а рестаурації перестали подавати страви так для недостатку гостий, як і слуг, що розбігли ся з міста. Газове товариство не має також достаточної обслуги і леда день може застановити свою діяльність а вмісті мусіла би зананувати всюди тьма кромішна. Розпука жителів доходить вже до того, що чим раз загальніше домагають ся спаленя тих частий міста, в котрих загіздила ся чума.

Огидний злочин. В місцевости Кунердорф коло Геркав умер лісенничий і в завіщаню призначив 500 зр. не дощі а внукови. Послідна воля небіщика так розлютила его дочку, 50-літню жінчину, що застрілила 9 літнього сина а одну кривну зранила. По довершенню сего злочину хотіла ся повісити, однак завчасу єї відризано і відставлено до суду.

Американські драматурги дістають величезні гроші за штуки, що мають поводжене на сцені. Автор воєнної пєси „Shenandoch“

отримав 100.000 фунтів штерлінгів за сей твір. Его драма „Aristocracy“ принесла ему 50.000 доларів. Автор „The girl“ дістав нагороду 75.000 доларів. Віліям Дрілет дістав за свою перероблену пєсу „The private Secretary“ 50.000 доларів і тільки само за пєсу „Too Much Johnson“ На європейских авторів, котрих штуки мають поводжене в Америці, спадає такий самий грошевий доц. „Charley Aunt“ принесло своему англійському авторови з Америки 75.000 доларів. Сарду дістав з Америки за свою „Madame Sans-Gêne“ 35.000 доларів.

Убийства на балах доконав 20-літний Генрик Бальдів місточки Альфозині коло Равени. Серед танцю прискочив убійник до властителя дібр Антона Траціанного і штовхнув его сцизориком смертельно в груди. Повстало замішане, і серед него зміг убійник утічи, а ранений умер таки на балах. Причиною того страшного і незвичайного убійства була заздрість.

Самоїзд урядив французский інженер Серполет, котрим хоче заступити наші парові поїзди. Заміром винаходячи було зужитковати добрі сторони трамваєвої комунікації на залізничних шляхах. Самоїзд то великий віз, уставлений на шинах, що може помістити 32 сидячих і 12 стоячих осіб. Мотор того возу може в потребі потягнути ще другий такий віз. Двоє людей вистарчає зовсім до обслуги самоїзду, а ощадність на паливі велика. Такий потяг дуже догідний для пасажирів, бо може задержувати ся на всяких перестанках. Скорість їзди виносить 30—50 кілометрів на годину.

Дрібні вісти. Міністер просвіти потвердив др. Кирила Студинського на приватного доцента руского язика і літератури при університеті в Кракові. — Дня 31-го січня витягнули з Дунаю у Відні два трупи, мужчини і жєнщини, звязані разом шнуром. До тепер не справджене, хто они є. — Інтронізація перемиского єпископа о. Константина Чеховича відбуде ся в Перемішли дня 21-го лютого. Того дня уряджують всі перемискі руско-народні товариства концерт в честь нового єпископа в сали „Сокола.“

Телеграми „Буковини“.

З дня 3-ю лютого 1897 року.

Відень. Цісар має поїхати в цвітні разом з гр. Голуховским до Петербурга.

Льондон. Daily Mail доносить з Петербурга, що нарієт на голові у царя побільшає ся і konieczна операция.

Відень. Цісар приймав др. Подлінного на авдиєнції. Подлінный говорив до цісаря по чєски, і цісар так само по чєски промовляв до него.

Для панів учителів!

INSPECTIONSBERICHT

є на складі в друкарні

„Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

Приватна клініка хірургічна

(Приватна лічниця операційна)

Д-РА СТ. КВЯТКОВСКОГО

ємерит. оператора и. к. хірург. клініки університетської

Білорога-Гуссенбаєра у Відні

находить ся

в Чернівцях, улица Мецгера ч. 25.

В справі приймає хорих і иньших інформацій треба удавати ся до управителя приватної клініки Д-ра Квятковского в Чернівцях, улица ратушева (дім Вішоффера.)

СЕСТРА ЮЛІЯ.

Скасала

Анна Єпорожєзна.

(Дальше.)

9.

Пристанки 10-ю лютого.

Є новина. Будеш, Ганусю, і сміяти ся з мене і жалувати мене. Мама на гвалт хочуть мене видавати замуж ще сих мясниць. Павло женить ся, а мама кажуть: нехай будуть оба весіля разом — таньше винесе. А їм не о таньше ходить, а о то, щоби мене бачити при престолі. Як же пішла вістка по селі, що мене видають, так і хата не запирає ся. До пятниці вчєра від понеділка з яких десять сватів на-лазило. Але й я набрала відваги: — Втопїть мене, заріжте, що хочете зробіть, а я не піду за-муж. Я вже пошлюбовала Богови, то другому не буду шлюбовати!

А що жінок до мене мама насилають, щоби мене вмовляли, а що дівок — аж мені в ухах шумить від їх тріскоту. А наша нова невістиця то вже мені так на-доїла, що й дивити ся на неї не люблю. То та сама, що пхала ся Павлови, ще як мав перший раз женити ся з Марійкою, Костєнюкова Настя, може собі пригадуєш. Она вже тогди на Павла мала око. А я єї щось здавна не терпіла, і длятого тогди висватала за Павла мою сердешну Марійку. Якже Павлови тільки скінчила ся жалоба, ого, моя Настя так уміла Павлови підлестити ся, що він таки поставив на своїм. Нехай женить ся з нею, коли наважив, що мені тепер до того! Гнівала ся она зі мною півтора року, а тепер така ніби-то щира а любезенька, хоч до рани прикладай. Та я не дурна. Знає она і я знаю, що нам буде обом за тісно в одній хаті. Длятого так мені прихвалює, щоби я вийшла за-муж. Як би я вийшла, ото она й пані на вею хату! Що хитра, то хитра, а міркує добре, що нехай би я тільки сказала: „Мамо, я вийду за-муж, але прийміть до мене зятя, а Павло нехай приста-не де на ґрунт“, то би єї духу не було в хаті. Нєшаслива була Марійка з Павлом, а тепер на Павла колія з Настєю. О, та не дасть себе гризти. Та й я єї не перешкоджу. Аби борше Господь поміг уступити ся єї з дороги! Але ще знать не так то зі мною борзо піде. А мамі так спїшно впихати мене під вінок... А що они з Настєю придумали!

Якось сиджу собі в вівторок коло вікна, і шию, та дивлю ся крізь вікно. Аж бачу, стоїть коло Гайсакової хати, она трєта від нашої, стоїть моя Настя з якоюсь жидівкою. Щось говорять; а дальше Настя скрутила ся і пішла до Гайсаків, а жидівка лізе до нас. Я вийшла до другої хатчини а жидівка в хату. А мама самі були. Та щось мене скортїло, ану пїйди тихонько під двері, послухай-но, чого та упириця прилізла. Чую, говорять за лєн, коноплі. Купчиха якась гадаю. Вжем хотїла відїти, аж ту стало щось тихо в хаті. То що? гадаю. Прихилила я ухо до шпари, єге, чую, а жидівка щось шур-шур — їдить крізь зуби. Щось то буде, кажу собі, та аж дух в собі запираю, аби почувти.

— А маєте вже каваліра для неї? — чую, шєпче жидівка.

— Та не одєн був би, — кажуть мама — але щось як би до дівки приступило, „не пїйду і не пїйду.“ Та як що знаєте, то порадьте! За дурно не хочу.

Аж здрігнуло мною. Таке то, гадаю: вже й жидівка буде мене сватати?! А недочеканє твое! Слухаю, знов говорить упириця:

— Напити ся, напити ся; ага; водиці такої.

— Та де єї взяти?! — питають мама.

— А має він сєстру? — шєпче вєрожитиха.

— Хто такий? кавалір? — питають мама. — Той не має.

— То мусить якась дівка підтяти єму волосє, з голови, з переду і з лїва і зправа — додає жидівка.

— Гм, хїба-би Настя, — кажуть мама.

— Нєхай Настя, — повідає жидівка.

— Та й що? — кажуть мама.

— І вугля з кадильниці, з церкви треба, — знов радить жидівка.

— Може би пїйти до дячихи?! — говорять мама, і ще додають: — А грїху-ж не буде?

— Який грїх, звідки він буде? — відказує жидівка: — церков сьвята, кадильниця сьвята, вуглє сьвяте, а де грїх?

— Но, а на щож вам вугля? — питають мама. А жидівка каже:

— Положите на місці, засьвітїте сьвічку, ту під образами, розпалїте вуглє, а волосє вкїнете до шклянки. Потому шклянку повернете над вуглєм до гори дном, і волосє згорить на поїл. Той поїл вкїнете до орданьської води, до шклянки, а вуглє також зітрєте на порошок і вкїнете до тої води, три рази лївою рукою, і даєте донці напити ся.

— Дивїть ся, — каже мама, знать за-дивована, — а тож єї не зашкодить?

— Поможє, — відказує чарівниця. — Будє сама напирати ся за хлопа.

А мене аж колька вколєла під грудьми. Не дочекаєш, кажу собі. А така мене злієть взяла, що гадаю, як впаду до хати, то живцем єї не пуцу. А дальше і сьміх мене зібрав. Чекай, або я дурна, кажу собі, побачимо, що з того вийде!

Але надїйшов Павло, так я, щоби мене не здибав під дверима, втїкла через сїни до городу а дальше поза хатою, тай ніби нічого не знаю, увїйшла до хати. А жидівка вже тримає під пахою повіємо лєну. „Дала би я тобі того лєну,“ гадаю собі; „я сама єго брала і чєсала, але нехай уже будє.“

А з полудня, дивлю ся, дєсь мама вїбирають ся. А то они до Настї йшли, бо під вєчїр, дивлю ся, Настя прийшла до нас. „Слава Ієсусу Христу“ каже, тай морг на маму; а мама стояли коло мисок — і зараз тик їм щось в руку. А я удала, що й не бачу. Тільки в голові мені мелькнуло: не знати, чи то волосє чи углє? Але яка метка Настя! Вже й придбала.

А позавчєра рано, тільки що ми пообїдали, дивлю ся, їде дякова дівка. Ага, гадаю, то тамта волосє, а вуглє то єя. Тільки дякова Каська була розумнїша, не давала в хаті, але викликала маму до сїний.

Пильною я вже маму, ані з ока не спускаю. Але й мама розумні. Десь під саме полудне кажуть:

— Не знав, Юзю, чи вуйна Медюкова піде завтра на ярмарок. Мені би треба дещо купити до весілля. От скочилабись, та довідала ся. Як би йшла, то я би з нею й вибрала ся. Сама я так не куплю, як з нею.

А то їм треба було, щоби мене з хати позбути ся. Квапили ся з тим волосем. Кажу: „може би з полудня!“

— Та де з полудня, — гнівають ся вже мама — з полудня ще де піде вуйна, та й би треба ще дещо приладити на ярмарок. Під вечер буде за пізно.

— Та як треба, то я пійду, — кажу. Щож робити, гадаю собі; треба слухати. Загорнула ся я та й пійшла. І вжем була аж коло корчми, як щось стрілило мені до голови, ану, верни ся, що мама роблять. І я вернула ся:

— А мама де? — питаю ся Павла.

— Десь виїшли, знать до комори, — каже.

— Там на дворі, — кажу — зимно, то я вернула ся взяти теплішу хустку. — А вже під образами нема свічки. Виходжу до сінни, а в коморі через шпару видно, світить ся. Добре бодай знати, гадаю, а вже турбувати їх не буду.

(Даліше буде).

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень
у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через Впреосв. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трех галицьких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і солоді, сіно в стогах і будинках против шкідлих огневих *за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрааскураційними подають „Дністрові“ можливі обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Поліси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На жите можна обезпечати ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористійші услівя і видає поліси і квіти в рускім азійці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладки до опрочентованя по 5 процент. Гваранция цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленя агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

П. Т.

Отрим маю честь повідомити шановних відбирателів, гостей і публику, що я перебрав існуючий доси під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА
склад корінних товарів, вин і делікатесів
— (заснований 1812 р.) —
а окрім того

АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН
з днем 1-го липня с. р. і буду даліше вести під мою власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При сій нагоді складаю сердечну подяку за довіре, оказане так часто попередній фірмі, і прошу укліно, мати те саме довіре на даліше і для мене, при чім запевняю, що все старатиму ся задоволити шановних гостей добірними товарами найліпшого сорта, низькими цінами і уважною услугою.

Прощу о часті замовленя і пишусь з поважанем

Стефан Гаїна.

Літературне Товариство

„РУСКА БЕСІДА“
в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,
має на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, редаговану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892, 1894, по 1 зр. 20 кр. за рочник, а всі 7 разом за 7 зр.

3 пересилкою поштовою 7 зр. 30 кр.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ

повинна знаходити ся

Народописна карта

українсько-русского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвїта“, а виконана в літографічнім закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвїти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвїті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Прекра сна повість Ольги Кобилянської „Царівна“ вийшла накладом „Буковини“ окремою книжкою, котра має 424 сторін, всімки, і коштує лише 1 зр. 20 кр., з пересилкою нерекондованою 1 зр. 30 кр., з рекомендованою 1 зр. 40 кр. Передмову до повісти написав Осип Маковей.

„Царівна“ так своїм змістом, артистичним обробленем, як і благородною тенденцією визначає ся дуже поміж нашими новітніми повістями.

Купити можна в редакції „Буковини“. Тут також можна дістати оповіданє О. Я. Кониського „В день святаї волі“ за 10 кр., з пересилкою 12 кр. і оповіданє Т. Гаїна „Перші Зорі“ за 30 кр., з пересилкою 35 кр. Купуйте!

Хто хоче мати добру і дешево

МАШИНУ до ШИТЯ,

най удасть ся до мене, то певно не пожалує. Нові продаю дешевше як всюди, а употреблені, ще добре удержані почавши від 20 зр. і то за готові гроші і на видаєт. Хто купить у мене нову чи стару машину, за реперацию не потребує журити ся, бо я роблю тую безплатно через цілий рік.

Русини, удавайте ся до мене, бо я також Русин і обслужу Вас по брательному.

З поважанем

В. Данилевич,

машинет у бровари Штайнера в Чернівцях, при ул. зеліничій (Bahnhofstrasse) ч. 26.

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и			Відходять	П о ї з д и		
	поспішні	особові	мішані		поспішні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
з Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Святини	1128	657	1028 550	До Святини, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
з Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	329	912	1000 523	До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717	1048 616
з Новоселиці, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиці			430 621

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мин. рано. — Середно-європейскій час різнить ся від львівського о 36 минут, а від черновецького о 44 минут; коли на залізници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мин., а на черновецькім 12 год. 44 минут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

За редакцію відповідає Осип Маковей.

3 друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.